

**POHJOIS-SAVON KÄRÄJÄOIKEUS
TOIMINTAKERTOMUS 2023**

Organisaatio

Pohjois-Savon kärjäoikeuden kanslia istuntopaikoineen on Kuopiossa. Iisalmessa ja Varkaudessa kärjäoikeudella on 1.1.2021 alkaen pysyvät istuntopaikat. Näissä kaikissa toimipaikoissa käsitellään rikos-, riita- ja hakemusasioita. Kärjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvat Iisalmi, Joroinen, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto ja Vieremä. Kärjäoikeutta johtaa laamanni, jonka tukena kärjäoikeuden toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä toimii varsinainen johtoryhmä tai laajennettu johtoryhmä, johon kuuluvat kaikki esimiestehtävissä toimivat. Kärjäoikeus toimii kahtena rikos- tai siviiliasioihin erikoistuneena lainkäyttöosastona, joiden toimintaa johtaa osastonjohtaja. Lainkäyttöosastojen lisäksi kärjäoikeudessa on yhteinen hallintoyksikkö, joka tukee kärjäoikeuden lainkäyttöosastojen toimintaa ja vastaa kärjäoikeuden sisäisestä henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä viraston yleishallinnosta. Kirjaamo- ja asiakaspalveluyksikkö sekä tiedoksiantoyksikkö sijoittuvat lainkäyttöosastoille. Kärjäoikeuden organisaatiomalli tehostaa tuomareiden ja kärjäsihteereiden erikoistumista tehokkaammin hallittavissa oleviin asiakokonaisuuksiin.

Talous ja tuloksellisuus

Kärjäoikeus käy vuosittain tulosneuvottelut Tuomioistuinviraston kanssa. Tulosneuvotteluissa sovitaan seuraavan vuoden toimintamenoista, henkilöstömääristä ja tulostavoitteista sekä tarkastellaan kuluvan vuoden tilannetta. Vuonna 2023 kärjäoikeuden budjetista suurin osa kohdistui palkkamenoihin. Palkkamenoihin kuuluvat henkilökunnan palkkojen lisäksi lautamiehille maksetut palkkiot ja korvaukset. Muut tulokseen vaikuttavat toimintamenot koostuvat muun muassa postikuluista, vartiointi- ja turvallisuuspalveluista, kärjämatkakustannuksista, tarvikkehankinnoista, siivouspalveluiden käytöstä ja työterveyskustannuksista. Tuomioistuintoiminnan merkittävä kuluerä palkkamenojen lisäksi ovat myös toimitilavuokrat.

Kärjäoikeuden tulostavoitteisiin pääsemistä tukevat johtamiskäytäntöjen ja yhteisten työmenetelmien kehittäminen, ICT:n hyödyntäminen, sovittelumenettelyn aktiivinen tarjoaminen riita-asioissa sekä lapsen huoltoja ja tapaamisoikeutta koskevilla asioilla ja henkilökunnan hyvinvoinnista huolehtiminen, joihin kaikkiin kiinnitetään kärjäoikeudessa huomiota vuosittain.

Tuomioistuinlaitoksen uusien työmäärämittareiden mukaan lasketuissa tuottavuusluvuissa (työmäärä/henkilötyövuodet) vuonna 2023 Pohjois-Savon kärjäoikeuden edellä oli vain viisi ns. summaarisia riita-asioita käsittelevää alioikeusyksikköä. Uusi työmäärämittaristo on tehnyt läpinäkyväksi sen, että Pohjois-Savon kärjäoikeus on aliresursoitu, ts. että kärjäoikeudessa on työmäärään nähden liian vähän henkilökuntaa.

Asiamäärät vuonna 2023

	Saapuneet	Ratkaisut	Vireillä 31.12.2023
Rikosasiat	2287	2571	1038
Muut rikosoikeudelliset asiat	161	152	30
Pakkokeinoasiat	505	505	33
Laajat riita-asiat	307	380	256
Turvaamistoimet	-	-	-
Riitautuneet summaariset asiat	166	238	113
Muut hakemusasiat	1086	1144	266
Velkajärjestelyasiat	250	293	85

Konkurssiasiat	178	147	109
Kaikki asiat	6196	6763	2429

Kärjäoikeuteen saapui lisäksi vuonna 2023 24 maa oikeusasiasia, 657 avioerohakemusta, 103 ulosottoasiasia ja 56 yrityssaneerausasiasia. Näitä ratkaistiin vuonna 2023 25 maa oikeusasiasia, 656 avioeroa, 119 ulosottoasiasia ja 53 yrityssaneerausasiasia.

Henkilöstö

Henkilökuntaa kärjäoikeudessa vuonna 2023 oli 79,1 henkilötyövuotta. Vakinaisia tuomareiden virkoja oli 21 mukaan lukien laamanni ja 31.7.2023 saakka maa oikeusinsinööri. 1.8.2023 lukien maa oikeuden maa oikeusinsinöörin tehtävät hoidetaan yhteistoiminta-alueen puitteissa Etelä-Savon kärjäoikeudesta. Haastemiesten virkoja oli 12. Tuomioistuinharjoittelua suorittavia kärjänotaareita oli seitsemän (5+½+½), joista kaksi suoritti tuomioistuinharjoittelun yhdistelmäharjoitteluna toinen hovioikeudessa ja toinen hallinto-oikeudessa. Kansliahenkilökuntaa oli 37 henkilötyövuotta mukaan lukien 2 harjoittelijaa. Kansliahenkilökunnan vakinaisten virkojen määrä oli 35. Toteutuneiden henkilötyövuosien määrä vaihtelee vuosittain riippuen muun muassa henkilöstön eläköitymisestä ja pidemmistä sairauspoissaoloista.

Kärjäoikeuden henkilöstön vaihtuvuus on viimeisen viiden vuoden ajan ollut suuri erityisesti eläköitymisten vuoksi. Henkilöstöryhmien hieman erilaisen ikärakenteen vuoksi vaihtuvuus on ollut suhteellisesti suurinta tuomarikunnassa. Tulevina vuosina eläköitymisiä puolestaan odotetaan tapahtuvaksi enemmälti haastemies- ja kansliahenkilökunnassa. Käytännössä kärjäoikeudelle pandemian, kärjäoikeuteen keskitettyjen WinCapita -kanteiden tai työtilanteen vuoksi ajoittain osoitettu ylimääräinen työvoima on paljolti suuntautunut henkilökunnan vaihtuvuudesta johtuvan vajeen paikkaamiseen eikä sitä ole kyetty hyödyntämään täysimääräisesti vireillä olevien asioiden ruuhkan purkamiseen.

Rakennushanke

Kuopion kanslian kymmenvuotinen toimitilahanke kääntyi vuoden 2023 kuluessa loppusuoralle ja uudet tilat valmistuivat aikataulussa vuoden lopulla. Hankkeen loppuvaihe ja tulevaan muuttoon valmistautuminen kuluttivat kärjäoikeuden henkilöresursseja. Erityisesti kärjäoikeuden hallintoyksikössä aiheutui hallinnon huolehdittavissa tehtävissä ruuhkautumista, mikä heijastuu myös seuraavaan vuoteen.

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus

Juha Nieminen

Laamanni

Pohjois-Savon käräjäoikeus

juha.e.nieminen@oikeus.fi